

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolvas szerkesztő és kiadó:

VÖRÖS FERENCZ.

Laptulajdonos:

JOERGES AGOST ÖZV. ÉS FIA.

A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra czimzendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett 100 szónál 50 krajczár.

Magánhirdetések megállapodás szerint számítottak.

Nyílt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Belső oldj minden hirdetésért 30 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A selmeczbányai bányászat jövője.

Városunknak a bányászat lévén szülő anyja és századokon át életető eleme s létének forrása: alig csodálhatni, hogy a lakosságban eme forrás kiapadhatatlansága iránti hit meggyőződésévé érlelődött s hogy miután a tények ezen hitet s meggyőződést ingatni kezdik, ez a gyökérzet mélységénél fogva nem sikerül.

Pedig tekintve azt, hogyha a bányászat csakugyan sorvadásnak indulva, e város lakóinak nemcsak életforrásuk bedugul, de vagyona is nagy mértékben elértéktelenné sőt elvész; okvetlenül szükséges tisztázni a helyzetet, mert csakis ekkor lehet remélni, hogy az intézők fölhagyva a visszahozhatatlan mult utáni vágyggyal s azon alapított reménykedéssel, készek lesznek erejüket egy új ha talán a réginnél kevésbé is kiadó életforrás kikeresésére fordítani.

Az illuziókat lerontani s a balhítet kitépni akarni rendkívül háladatlan fôladat s ha mégis erre vállalkozom, szolgáljon melegségemül ezen fôladat sikeres megoldása esetén annak föltüntettem fontosságá.

Ugy hiszem, hogy már az elôadottak eléggé jelölik azon álláspontomat, mely szerint én bányászatunk állapotát reménytelennek tartom.

S ezen meggyôzôdéseim nem is mai keletű. Kifejeztem adtam emek már, vagy 11 év előtt a „Selmeczi Híradó“-ban, hangszólóvám már akkor, hogy semmi kilátás sem lévén arra, hogy a bányászat az eddigi terjedelemben üzve, jövendelmözvé tételhetessék, jobb volna, ha a bányászat fönttartására fordított mondhatni óriási veszteség legalább csekély része valami más iparág létesítésére fordítatnék s egyuttal ama meggyôzôdéseimnek adtam kifejezést, hogy ezen

óriási deficitet a kormány csak addig fogja tűrni, míg nem sikerül az országos deficitből kilábolni, mert a meddig ez tart, a 30—40 milliónak mégis csak csekély része a bányászati veszteség.

De hiába tanultam megismerni a viszonyokat harmincz éven át; hiába adtam számos tanujelét sikeres szolgálatom által, hogy nyíltan kellett lenni mindig a szememnek, az én intelem nyom nélkül elhangzott. Mert eltekintve attól, hogy proféta akartam lenni in patria a mi közmondásulag nem megy; eltekintve a népszerűség teljes hiányától, melyben életemben mindig bô részem volt; s eltekintve más nem részletezhető okoktól: sokkal könnyebb s kellemesebb volt himni azoknak a kik az ellenkezőt állították, az az azt, hogy a bányászatot nem kell féltetni: mert van még elég kiaknázni való, csak föl kell térni, mert hiszen ha az áll, akkor nem kell egyéb, mint szorgalmazni a kormánytól, hogy bocsásson rendelkezésre tovább is mentől föbb százezerest a még elrejtett kincsek fölkeresésére, s ezen kincseknek földolgozásához, gôzzel hajtott intézeteknek létesítésére; s az óriási veszteség vissza fog térülni, mint visszatér már vagy kétszer a régebbi idôkben.

Csak hogy sajnós a korábbi és a mostani hanyatlás között egy mondhatni óriási idôköz fekszik, mely idôközben a bányász nem aludt, s átkutatta az ereket csapások s dölések irányában, részben a mezô, részben a fejthetőség határáig; s ha meg is kell engednem, hogy ereink ama tulajdonsága mellett, hogy nagy részben fészkek vagy lenesék alakjában tartalmazzzák az ércbeágyazásokat, még talán

számos ily fészkek kikerülte a későbbi kutatók figyelmét; csak hogy tekintve azt, hogy az ily netalán hagyatékoknak föbb keresése még akkor is nehézséget okozott, a míg a folyások nyitva voltak, most hogy nagy részük bedölt, csak óriási költséggel volna létesíthető, a mely semmi arányban sem állna a várható eredményel, a bányászatnak ez uton való föllendítésétől le kell mondanunk.

Már most pedig tekintve azt, hogy az erek igen kevés kivétellel csapásuknak mind a két irányában végig át vannak kutatva; hogy dölésük irányában még kevesebb kivétellel a fejthetőségi határ nem csak elérve, de túl van haladva, valjon hol keressük reményünk horgonyának azt a kedvezô talajt, melybe az megfogózzék.

Az egész szélaknai, Miksa-, István-, Zsigmond- és Andrásaknai bányászat helyét pótolhatja-e maga Pachertárna az ô ezüstjével a Mihálytárori határon? Vagy pedig Ferenczakna tege, végsô föllöbönásával? Vagy pedig Istenáldás a Teréz teléri csekélyke oszloppal, vagy a Bertalan és Smindtenrimtárori még föl-föl bukkano Biber teléri zuzóércfészkekkel? valjon ezen tényekkel szemben nem fogják-e jogosultnak találni, ha a multa való hivatkozást e tekintetben egy értékünk tartom azzal, ha X. Y. azért, mert 20—30 éves korában egy életveszélyes betegségét fölgyógyult, abba, teszem azt 80 éves korában belé esve, ismét biztos gyógyulást várjon. Itt valamennyi életszerv kopott, elhasznált volta, amott az életforrás, a fejthető közök hiánya ugyanazon eredményt kell hogy szüljön; a felozlást.

No de az optimizmus nem volna az, ha nem hunyna szemet a tények előtt s mely, ha tény-

TÁRCZA.

Kép egy város utópikus jövőjéről.

(Folytatás.)

Boldog az az állam, melynek minden egyes polgára hasznos tagja az egésznek, s mely állam minden egyes polgárának megadja a megilletés módját arányban a szolgálattal, melyet a polgár, mint az állam, mint a társadalom tagja kötelességszerintleg teljesít; az az állam, melyben nincs proletariatus, s így nincs meg a korbadás ama csiraja sem, mely az egész romba dönti, mindig tovább tovább terjedve, míg meg nincs mélylyezve a társadalom minden rétege.

S mi hozza létre a proletariatus? Maga az állam, a társadalom, felszeg intézkedéseivel, igazságtalanságával, erélytelenségével.

Ha valakire kötelességeket ró, adjon neki jogokat is, ha megkivánja tôle, hogy a közérdeknek is szentelje erejét, intézkedjék úgy, hogy az a közérdek annak magánéréke is legyen, mert ki hordlana szívesen követ oly építelhez, melybôl ô ki van zárva és annak soha semmiféle hasznát nem látja?

Könnyítse meg az állam a megilletési viszonyokat s akadályozza meg azt, hogy a vagyon a többség rovására, oly egycseknél halmozódjék, kiknél az a fogalomból kivett holt tóke marad.

Arányítsa az állam a bért a munkához és nem a czímhez, mert — lassatok egy képet a jelenbôl! — nezzetek ott fényes berendezési irodájában ama jól táplált nagyságos, meltsóságos vagy epen ekezzentűs

urat. Nevája ki tudja hol? Nyelve, értelme idegen; talán hazán sem tudja tisztességesen aláírkantani.

Munkáját elvégzik mások s ô, lehet, azt csak megbírálni is képtelen; de azért van fizetése rengeteg, s az a tej, mely helyette gondolkodik, megirigylit talán Saccit koplalási művészeteeirt. Nezzetek, hogy pöfesz-kodik; csak a neve leírására akkora helyet igényel, melyen más ember világot ôlelô eszmét tudna szóba alakítani.

Es hányan vannak ilyenek?!

De hányan vannak olyanok is, kik, bár ama jól táplált ureval hasonló szellemi képességeik (?) és szorgalmak (?) által szint oly polczra erdemesítvök, befolyásos ismeretség hiányában kénytelenek kevésbbe szép czímmel melegegedni, mely czímmel, sajnós, nem jár díjazás, s mely magyarul így hangzik: „munkakerülő“, maskout: „unplopo“.

Nem lenne-e ezerszerű mind a két fajtat kényszer-munkára térlni?! Lohane annak szerét ejteni, s így lassankent apadna a haszontalan kenyérfogyasztók száma.

De hát! Az államnak, a társadalomnak nincs ehhez elegendô erélye, s így terjed, gyarapszik a szellemi és anyagi proletariatus.

Most nezzetek a jövőbe, mely sohasem virrad reátok, mert elálljátok az útját.

Nezzetek a bílvôs túkrót, és tanuljatok arról, a mert látni fogtok; tanuljatok s a szerint cselekedjétek, hogy, ha ti nem, legalább anokatok nálatoknál jobb kort éljétek. (Folytatása következik.)

Mephisto.

Táncztanítási jelentés!

Van szerenésém a helybeli és vidéki t. ez. közönség b. tudomására hozni, hogy egy

táncztanítási tanfolyamot

nyitok, s ezen új tanfolyamot f. é. szept. 5-én kezdem meg a Városi Vigadóban.

Oktatósam tárgyat divatos, társadalmi- és műtánczok: Quadrille á la cour, kórmagyar, Balletsolo és Kreutzpolka (új) valamint szépészeti testgyakorlat, mint az ifjuság testi kiképzésének alapfeltétele, ideértve a helyes állás, járás és testmozgás tanítását is, képzendik, a tanórák délután 6 órástól kezdődnek. Felnőttek számára este 8 órától. A n. é. közönség becses pártfogását az idén is kérve maradok kiváló tisztelettel

Guttman Samu táncztanító.

Előleges jelentés!

Alóírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy 1894-ik évi november havában

Selmeczbányán

táncziskolát

nyitok.

Mély tisztelettel
Szöllősy Manó,
táncztanító.

Van szerenésém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy üzletemben

fiu- és gyermekruhát

rendeztem be; miért üzletemben mindenem is bármely évszakhoz viszonyuló kész fiu- és gyermekruhák mindenkor s a legjutányosabb áron kaphatók. E mellékület berendezésével megrendelőimnek több ízben kifejezett kívánsága folytán csak a tisztelt közönség érdekének s nagyobb kényelmének törekedtem eleget tenni; miért is az a versenyképességet minden tekintetben kiállja, annál is inkább, mert tölem telhetőleg igyekezni fogok, hogy mint eddig, ugy ezetül, új üzletemben is, a t. vevőközönség igényeinek mindenben a legpontosabban megfeleljek.

Jähn Vilmos.

Felhívjuk

a nagyérdemű közönség becses figyelmét a következő hirdetésre:

A tisztelettel alant felsorolt selmeczai üzleti cégek és vállalat tulajdonosok, annak kiemelése mellett, hogy jutányos árak, szolid culans üzleti eljárás és pontos kiszolgálás mellett főtörökvisük leendő a n. é. közönség teljes melegegdeszté kiérdemelnéni, ajánlják következő üzleteiket:

Bachmann Nándor, kovács műhelyét az Alsó utcában fekvő saját (volt Kozák-féle) házban, mindennemű kovácsmunkát olcsó és tartos kivitelben, minden e szakmába vágó javítások, stb. elfogadtatnak és kifogástalanul eszközöltetnek Ugyanígy több tanonez felvételre kerestetik.

Baker Alajos, fényképezési műtermét és e szakmába vágó felveteleit saját házában.

Bogya János, Szent Háromságterem levő bor- és sörsearnokát, éttermét, mindig friss, kitűnő minőségű hordó, valamint palackcsőreit, kiváló konyháját, természet-s féher és vörösboraít, stb.

Bukovits István, a volt Lestyánszky-féle vendéglőben, kitűnő, hamisítatlan, természetes féher és veres borait hienekent 30 król 1 frt 20 krig kifogástalanul jó konyháját, palackcsőreit, Eloszekeny, gyors kiszolgálás. Izetes vállasreggelik.

Chautka Ferencz, a Zmeskal-féle házban levő bútor- és építelésüzlet műhelyét; elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat Ugyanott **Chautka Ferenczné** női szabóüzletet.

Cserny József, szabóüzletét a városbázi épületben díszan felszerelt legújabb divatu szövetraktárát, mindennemű szakmájába vágó munkáit, tartos és szép kivitelben.

„ENTREPRISE DES POMPES FUNÉBRES”. Murgács-féle házban a legmodernebb viszonyokhoz képest berendezett temetkezési vállalatát; épület- és bútorasztalos üzletét, valamint zás- érc- és fakoporsó s mindennemű koszorúraktárát az O-postaépületben. Mindennemű biztásokot pontosan, gyorsan és olcsón teljesíti. A „Generali” triesti első rangu biztositó társulat főügynökségét is elvállván, elfogad élet, elemi károk stb. elleni biztosi-

tásogat s mindenben a legculansabb üzleti eljárást garantirozza.

Foltin János, az Alsó utcában Zlmszky-féle házban levő, a legnagyobb igényeket is kielégítő, elegánsan berendezett fodrásztermet, előzkeuy, finom kiszolgálással.

Greguss Antal, sütőházát, saját házában (Körház utca), bolti helyiségét a Baumerth fele házban, roz- és buzakenyőret, mindennemű friss stitemenyeit, mandolás kétszerstűjtét, valamint kész morzsáját, stb.

özv. Gulrich Józsefné, a n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlja kofaragó üzletét saját házában. Mindenféle kofaragó munkát, sirkövek alabaszter, granit, kararai, marvány és homokból, nem különben bármily árba jutányos árak mellett.

Gwerk Mihály és Károly testvérek, a német templommal szemben fekvő Schosztal féle házban levő szabó- és cipészüzletüket, elvállalnak férfi- gyermeköltönyök, egyenruhák, férfi, női gyermekcipők esinos gyors és olcsó készítését s mindene szakmájukba vágó munkáikat a legdivatosabb kivitelbeu.

Králik Gusztáv, lakatos műhelyét saját házában. Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat; épületeknél, javításoknál stb.

Králik Vilmos, asztalos műhelyét saját házában, épület bútor és minden e szakmába vágó munkáit. Felette olcsó árak, tartósság!

Krause József, templom berendezési műtermét. Templom berendezési munkák es templomfestések kivételé vagy felújítása minden stylnomban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításg. Szentek szobrai fából, a legfinomabban festve es aranyozva. Szoba- es ezégtábla festés minden nembn legszolidabb munka, mersekkelt árak mellett.

Matzán Ferencz, műbútor es építelésüzletos üzletet, bolti, gyógyszerári es templomi berendezéseket, saját készítményeiből álló dús bútor, kopersoraktárát mindennemű szakmájába vágó munkát.

Májovszky Mihály, rózsautczában levő, a eszmadia egylet tulajdonát képező épületben (Kauf-Hans) elhelyezett asztalos műhelyét, épület, bútor stb. asztalos munkát, javítások s mindennemű szakmájába vágó munkák olcsón es pontosan teljesítetnek.

Piccin Alajos, alsó utcazi Söltz féle házban levő órás üzletét, mindennemű zseb-, fal- es álló óráit, valamint a Hasch-féle aranyműves üzletét, a takarékpénztár tulajdonát képező házban.

Polkóráb József, kamaraház melletti asztalos üzletét es első központi dísztemetést rendező intézetét, koporsó raktárát es mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Stanga Adolf es fia, első selmeczányai szemely es teherszállító üzletet. Alapítattatott 1873. évben.

Suhaj Péter, férfi szabó, egyenruha es gyermeköltöny készítő üzletet a rózsautca melletti épületben. Választékos szövettminták, különösen olcsó árak es a legdivatosabb facon.

Uhor Ferencz, cipészüzletet a városház épületében levő új boltihelyiségben kész cipőraktárát. Készít merék szerint női, férfi s gyermekcipőket; elvállal mindennemű javítások stb.

Veisz Sándor, herkeosi üzletét a volt Bogya-féle „Kis lyuk” épületben, álló hely az apáca kolostor melletti terem. Minden pillanában rendelkezésére áll a n. é. közönségnek esinos tiszta fogatval, jó lovával.

Velics György, mézeskaláes üzletét, jó ízű mézsttemény, viaszgyertya, szurokfáklya, viasz díszmű es templom áru raktárát saját házában.

Zajác János, férfi es női cipész üzletét az alsó utcában, levő Baumerth-féle házban javítások, valamint mindennemű, szakmájába vágó megrendelések gyorsan es olcsón eszközöltetnek.

Zanzotto Lajos, a Hovorka-féle házban levő szoba es ezégtábla festő üzletét es minden e szakmába vágódíszes es izléses kiállításu munkáit, aranyozások, müképek es képek javítását készíttetnek.

CACAO-CHOCOLAT
MAESTRANI
(ST. GALISUNSE)
OLCSÓ ÁRAK, KÖNNYEOLDHATÓ
CACAO 2-12
LEGFINOMABB MINŐSÉG.

ELADÓ SZŐLŐVESSZŐK.

Fajtiszta, peromospóra mentes sima es gyökeres csemege es borfaj

SZŐLŐVESSZŐK

mintegy 70 fajban valamint amerikai vesszők es ezekre eszközölt sima zöld-oltványok jutányos árban kaphatók Bedő József jegyzőnél Esztergom-Szt.-Györgymezőn.

Kívánva árjegyzék bérmentve küldetik.

Pályadíjat nyert harczi KANÁRI MADARAKAT

küld 8-10 mark utánvétellel. Nem tetszőket 8 napon belül franco visszaküldve kicserél.

— Árjegyzék, ápolás leírása ingyen. —

W. Heering in St.-Andreasberg 427.
(Provinz Hannover)